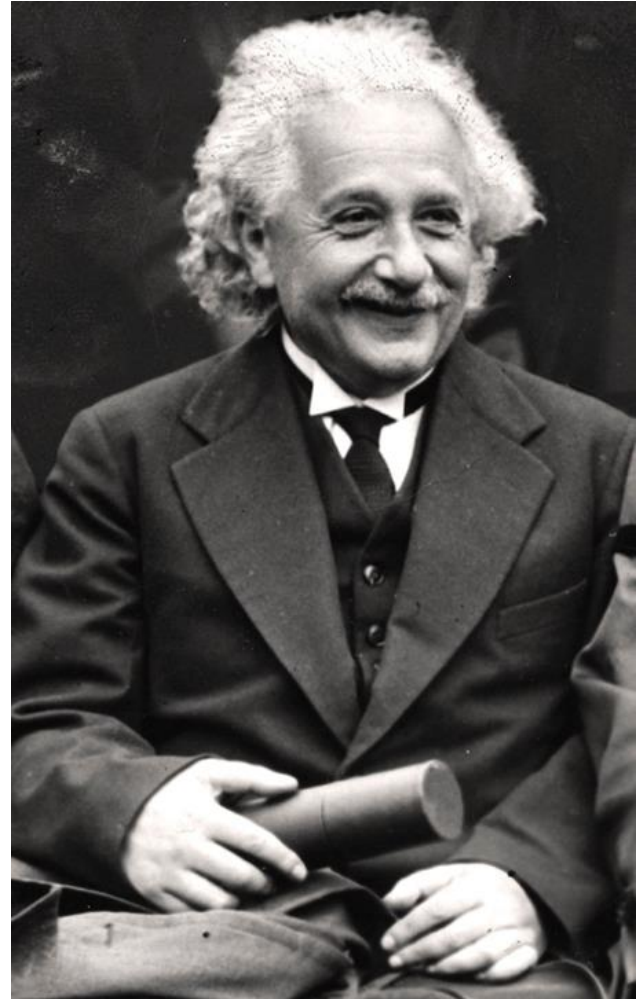
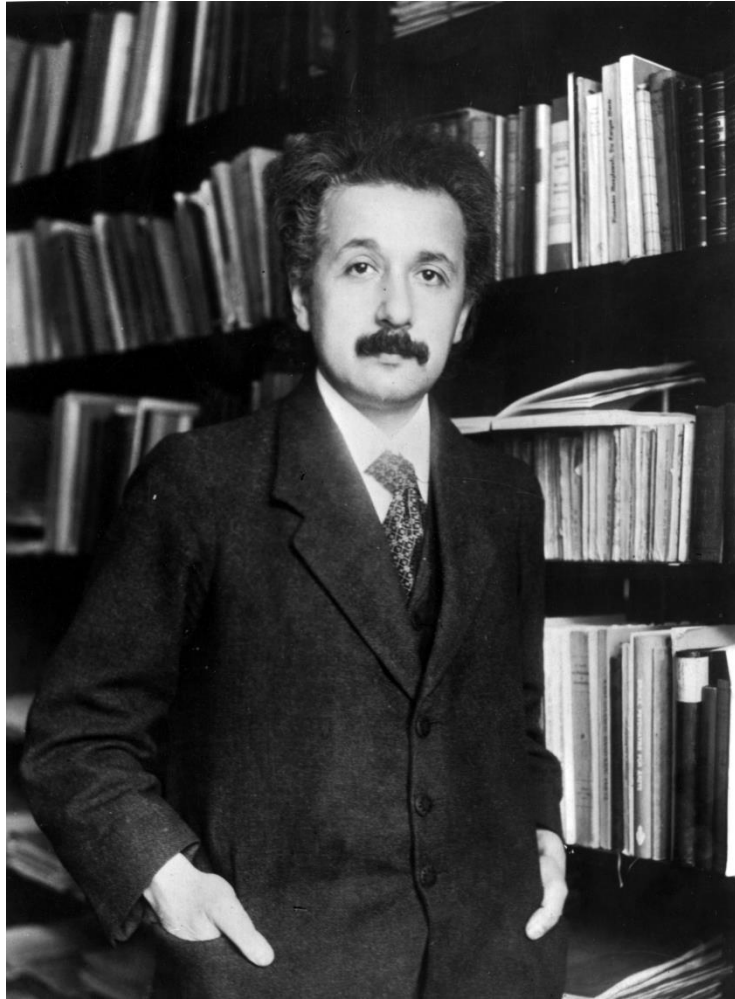

Einstein og lidenskapane

Eit utruleg liv i ei uroleg tid

Ronny Rognhaugen, 17. september 2019

Livet og tida

- Fødd 14. mars 1879 i Ulm, Tyskland
 - Foreldre gift 1876: Hermann (1847-1902) og Pauline (1858-1920).
 - Syster Maria (1881-1986). Princeton 1938.
 - Kone Mileva Maric (1875-1948). Gift 1903. Forlaten 1914, skilt 1919.
 - Borna Liserl (1902-?), Hans Albert (1904-1973) og Eduard (1910-1965)
 - Kusine Elsa (1876-1936). Skilt 1908 og gift med Einstein i 1919.
 - Sekretær Helen Dukas (1896-1982). Budde hjå Einstein frå 1928.
-
- Den polytekniske skule i Zürich i 1896-1900.
 - Patentkontoret i Bern 1902-1909.
 - Den spesielle relativitetsteori 1905.
 - Professor i teoretisk fysikk; Zürich 1909, Praha 1911 og Zürich i 1912.
 - Professor og direktør i Berlin 1914–1932.
 - Den generelle relativitetsteori 1915.
 - Nobelprisen i fysikk for 1921, utdelt i 1922.
 - Flyttar til USA og Princeton 1933.
 - Amerikansk statsborgar 1940.
 - Død 18. april 1955.

Samtidige

- Michele Angelo Besso 1873-1955
- Marcel Grossmann 1876-1936
- Arthur Stanley Eddington 1882-1944
- Walter Rathenau 1867-1922
- Niels Bohr 1885-1962
- Erwin Schrödinger 1887-1961
- Sigmund Freud 1856-1939
- Guglielmo Marconi 1874-1937
- Nikola Tesla 1856-1943
- Thomas Alva Edison 1847-1931
- Adolf Hitler 1889-1945
- Fridtjov Nansen 1861-1930
- Roald Amundsen 1872-1928

gettyimages®
ullstein bild Dtl.

Utsegner

Ei tåpeleg tru på autoritetar er den verste fienden for sanninga.

Alt verkeleg nytt vert berre funne opp i ungdommen.

Ein annammast kor bagatellmessig individet er.

Politikk er for notida, men likningane våre er for æva.

Politikarane fattar ikkje konsekvensane og kjenner dermed ikkje omfanget av trugsmålet (med atomvåpen).

Byråkratiet binder sinnet som hendene på ein mumie.

Det underlege med å verta gamal er at det nære sambandet med notida langsamt går tapt. Ein kjenner seg bortsett til æva, meir eller mindre åleine.

Eg har ingen særskilde talent, eg er berre lidenskapleg nysgjerrig.

Kva var han?

- Passifist
- Sosialist
- Individualist
- Humanist
- Sionist
- Determinist
- Siglar og fiolinist

Arvtakarar?

- Alan Turing 1912-1954
- Stephen Hawking 1942-2018
- ...

